

PANDÍON

2011:1-2 Årg. 27
tidskrift för fågelintresserade

Medlemsblad för Frövi fågelklubb

Ordf. Vakant

Vice ordf. Sven-Olof Eriksson
Munkaboda 150
718 91 FRÖVI
Tel 0581-331 79

Kassör. Bo Dahlström
Karlslund Ullersäter
718 92 FRÖVI
Tel. 0581-322 13

Sekreterare. Mattias Rudenvall
Kvarnbackavägen 9
711 72 VEDEVÅG
Tel 070-576 04 77
mattias.rudenvall@gmail.com

Övriga: Mattias Rudenvall, Lennart Sandberg.
Suppleant: Ulla Wallin, Kjell Jansson.

Försäljningsansvarig:
Mattias Rudenvall
Kvarnbackavägen 9
711 72 VEDEVÅG
Tel 070-576 04 77
mattias.rudenvall@gmail.se

Medlemskap i FFK erhålls genom att betala 75:- på pg. 484 16 67-1. Ungdomar 4-16 år 25:-. Familjemedlem 10:-.

Klubblokal: Vid pappersmuseet, Frövifors

Fågelrapporter skickas till:

Mats Andersson,
Hagabergsliden 4
711 31 LINDESBERG
Tel. 0581-162 74
mats16274@telia.com

eller
Jan-Erik Malmstigen
Skomakargatan 6
718 33 FRÖVI
Tel. 0581-302 52
malmstigen@swipnet.se

Redaktion och distribution för

Pandion: Lennart Sandberg
Tallbacksgatan 3
718 33 FRÖVI
Tel. 0581-315 73
lennart.sandberg@post.utfors.se

Adressändringar anmäler du till:

Bo Dahlström, adress se ovan.

Frövi fågelklubb hemsida:

<http://birds.nu/ffk.htm>

Omslagsbild: Fiskgjuse av Stina Andersson

Äntligen har då första Pandion för året kommit i tryck. Vi har haft få artiklar, så det som skulle bli första numret för året kom bara att bli ett programblad. Det här numret blir heller inte så fylligt, men hoppas ni hittar något läsvärt. Årets först aktivitet var "vinterracet" i början av januari. Det var riktigt hyggligt väder och inte allt för kallt. På månadsmötet i mars visade Mattias Rudenvall bilder på ovanligare fåglar som han foto graferat i kommunen de senaste åren. Våren avlöpte lugnt i väntan på den intensiva maj månaden. I maj har vi som vanlig heldagsobsen den 1:a och i slutet av månaden dygnsinventeringen. I höst har vi bevakat ett antal lokaler på Birdwatch helgen i början av oktober, och haft utflykter till några fågellokaler. Ni som inte var på må-

nadsmötet i november missade något intressant då Jörgen Lindberg gästade oss. Han visade bildspel på fåglar man kan få se i Västmanland. Det var närmare tusen bilder av mycket hög kvalitet. På julmarknaden vid Frövifors deltog vi och sålde tavlor, vykort och holkar som Bo Dahlström tillverkat. Under året har klubben hjälpt kyrkans barngrupper att sätta upp holkar på kyrkogården.

Klubben hyr en bra lokal som skulle kunna utnyttjas bättre. Det skulle vara trevligt att om den kunde användas till någon aktivitet. Har någon läsare ett förslag så ring eller skicka in det till någon i styrelsen eller ännu bättre besök vårt årsmöte och berätta om dina idéer.

ÅRSMÖTE

Kallelse till årsmöte för
Frövi Fågelklubb

I klubblokalen vid Frövifors Pappersmuseum
Den 2:a februari 2012

Sträcket vi inte ser - arktiska nedfall i Lindesbergs kommun

Tomas Axén Haraldsson

Skådaråret i vår bergslagskommun har sina speciella tjustningar, den uppfattningen har nog de flesta av oss fågelskådare. Leta bläsgäss bland vårens gåsflockar, lyssna dvärgbeckasin en stilla aprilkväll, sommarnattens kornknarrar och så vidare. För egen del så går pulsen upp några steg när det nalkas sensommar och början av den andra av kalenderårets stora sträckrörelser i fågelvärlden.

Denna artikel är tänkt att behandla de mer exceptionella tillfällena när några arktiska arter, som de flesta av oss mycket sällan upplevt här på ”hemmaplan”, setts rasta och då ofta i extraordinära antal dessutom. Arter som normalt endast passerar hastigt genom vår kommuns luftrum men som vid några magiska ögonblick befunnits ta paus och vila på kommunens jord. Syftet är att påvisa de klara indikationerna på att ett artrikt sträck existerar högt över våra huvuden som vi oftast inte ser något av men som plötsligt kan stå där på ett översvämmat fält samt hur man med lite tur kan få ta del av detta skådespel.

Den modiga tjugondelen¹

¹ Exakt hur stor del av det totala sträcket med arktiskt ursprung som tar denna väg över det svenska inlandet är mig veterligen inte klarlagt, så ”tjugondelen” kan lika gärna vara ”femtiondelen” eller något annat.

Det är numera relativt känt att en liten del av det massiva sjöfågelsträcket som under sensommaren/hösten nalkas Östersjön från nord och ost faktiskt tvärs in över södra Sverige i sydvästlig riktning. Många observationer årligen tyder på att sjöfåglar sneddar in över land någonstans runt Gävlebukten och via olika sjösystem i inlandet (västmanländska slättsjöar, Hjälmaran, Vättern och Vänern) till sist når västkusten på bred front. Lokaler som Vänersborgsviken och Abisko i Jönköping, belägna vid landets största sjöars respektive sydspets, är berömda för dessa sträckupplevelser. Det omvända råder på våren när nämnda sjöars nordligaste vikar, lokaler som Hults hamn (Vänern) och Klåvudden (Vättern) ser återvändande labbar, änder och lommar på väg mot nordost.

Drar man en bred linje på kartan i nordostlig/sydvästlig riktning över landet enligt föreslaget ovan så kommer Lindesbergs kommun, framför allt dess södra och östra delar, att beröras. Det är således ingen vild gissning att de fågelflockar som observerats vid till exempel Varingen och Österhammarssjön är de samma som passerat andra sträcklokaler i inlandet strax innan/efter.

Extrema väderlägen

Det finns fog för att omnämna de väderlägen som verkar krävas som extrema. Lite förenklat skulle man kunna uttrycka sig så här om de två väderlägena: stor vattentillgång ger översvämningar på vissa fält vilket ger fåglar – långvarig torka och lågt vattenstånd ger blottlagda dybankar i vissa sjöar vilket ger fåglar. De tillfällena som sett mängder av rastande vadare, som annars passerar obemärkt, har ofta fallit inom en av dessa två kategorier. Sommaren 2000 så noterade en lantbrukare i Rynninge att det föll 427 mm ”mellan sådd och skörd” att jämföra med 200 – 250 mm vilket är mer normalt.² Sedan det muddrades och sprängdes längs Arbogaån vid Rynningefors under 1977 för att öka flödet och förhindra översvämningar så krävs det numera ansevärliga mängder för att få upp vatten på intilliggande åkrar vid till exempel Rynninge och Fänninge. Mer troligt då att kraftig nederbörd ger en så pass regnmättad mark att det blir vatten stående på fälten av den orsaken.³

Inget nytt fenomen

Redan vår tidiga regionala ornitologi på 1950-talet uppmärksammade att det vid specifika tillfällen uppträdde rastande vadare som annars ytterst sällsynt observerades. I en artikel i skriften *Fauna och Flora* från 1965 så beskrivs det hur ”präktiga gytte-

bankar”⁴ uppstod i sjön Norrmogen vid reglering av vattenståndet under juli-augusti 1954 och där rastade en del vadare. Några veckor senare var vattennivån åter normal och alla vadare var borta. Det nämns även ett annat fall, i Hidingebro socken i Närke, där det efter kraftig nederbörd i augusti 1958 stod vatten på en åker i träda och här rastade närmre 500 vadare på kvällen den 31:a augusti. Här har vi alltså åter två typer av tillfälliga rastplatser – lågt stående vattennivå i insjö samt översvämmad åker, båda ger lämpliga rast- och födosöksområden för flytande vadare.

Källander konkluderar i sin avrundning, vilket också författaren av denna artikel sluter sig till, att rastplatser av tillfällig natur ger upphov till intressanta observationer och ”över vilka områden vadarna således också måste ha sträckt”.⁵ De finns där – vi ser dem bara inte ☺

Tillvägagångssätt

Studien bygger till stor del på fakta som tagits fram ur rapportsystemet Svalan. Min tanke har varit att söka efter det som rapporterats in i samband med de speciella tillfällena som studien är tänkt att reflektera över, flockarna av småsnäppor i augusti 1998 och översvämningen vid Näset, Finnåkerssjön sensommaren 2000 som goda exempel. Rapporten från

⁴ Källander, Hans (1965) *Exempel på tillfälliga rastplatser betydelse för iakttagelser av vadaresträck* Fauna och Flora 60; 63-67
⁵ ibid

² Bo Haraldsson per email 2011-10-09

³ Bo Haraldsson per email 2011-10-09

kommunens närområde (övriga Västmanland, Närke och till viss del Värmland) refereras också till för att ge en bredare bild av händelserna. Muntliga och skriftliga bidrag från berörda observatörer har varit en god hjälp för omständigheterna kring händelserna.

Artikeln *avgränsar* sig till en handfull händelser och kommer inte att

Översvämningen vid Finnåker. Foto Sven Larsson

Småsnäppenedfall

Sammanhang I slutet av augusti 1998 så uppträdde småsnäppor, huvudsakligen årsungar, i mycket stora antal på framför allt sydsvenska vadarlokaler, både längs kusten men intressant nog även i inlandet. Mellan 15:e och 26:e augusti inget anmärkningsvärt men den 27:e så rastade 140 ex (högsta siffran i Närke någonsin) vid Rynningeviken, Örebro och samma dag 80 ex vid Tysslingens södra del vilket ökade till 90 ex dagen därpå. Den 29:e rastade 45

behandla till exempel rent förbi-sträckande vadarflockar, rastande fjällpipare i maj eller klassiska översvämningar vid lokaler som Erval-laängarna och Sjömosjön, även om detta förvisso också kan anses som arktiska arters förekomst i Lindesbergs kommun.

ex vid Högbymaden, Ramnäs och även Dalarna hade flockar om upp till 70 ex. Antalet rastande småsnäppor på Getterön kulminerade 1-2:a september med osannolika 800 ex.⁶

Lindesbergs kommun 22 småsnäppor rastade vid den anlagda våtmarken vid Gammelbo den 27:e och 35 ex vid några pölar på en åker vid Nederby den 28:e, där var 28 ex kvar dagen efter. Flocken om 35 ex är den näst högsta någonsin i Västmanland.

⁶ Enda observationen i landet med högre antal är de 2000 ex som ska ha räknats in mellan Morups tånge och Galtabäck 6:e september 1978. Källa: Svalan

Varför var det speciellt? Flockstorlekarna de i särklass största i vår kommun⁷, lokalerna "tillfälligt" existerande (mansskapat respektive regnskapat) och flockarna drog vidare efter en kortare rast. De tre tereknsnäpporna som rastade med småsnäppor och andra vadare vid Rynningeviken (inte mer än 30 km sydväst om Nederby) den 27:e är onekligen spännande!

Kan det hända igen? Ja mycket väl. Arten är relativt vanlig på sträck i inlandet, om än i små antal, och om rätt förutsättningar uppstår så är det nog mest en fråga om att hitta dem. Visserligen skedde ovanstående vid ett numerärt mycket gott år för arten i Sverige, så kanske är mindre flockstorlekar att vänta.

Toppår för bredstjärtad labb

Sammanhang En av de händelser som, åtminstone just då, satte Hagaberg, Väringen och Lindesbergs kommun på den ornitologiska kartan är den septemberdag 1999 när vågen av bredstjärtade labbar, som i dagarna svepte söderut längs framför allt ostkusten, även berörde oss. Den 25:e september välld hundratals bredstjärtade labbar förbi nordupplandskusten och in över land i sydvästlig riktning. Malmstigen (Pandion 1999:3) refererar till att "de

⁷ Dock sågs samma siffra, 22 ex, vid Hagabergs reningsdammar 3:e september 1978, långt innan lokalen växt igen på det sätt vi ser idag. Märk sambandet med den svenska rekordsiffran tre dagar senare! Källa: Svalan

flesta labbarna kom från norr, skruvade sedan upp på höjd, för att försvinna mot sydväst in över land utefter Dalälven. Alla fåglar var juvenila och till ca 80% mörka. Största flocken innehöll 27 individer. (Johans-son, R. Milvus 1999:3)" Den högsta siffran var 387 ex förbi Billudden nära Skutskär.

Lindesbergs kommun Vid lunchtid på dagen den 25:e så konstaterade några förmodligen lätt chockerade skådare att det låg en flock om 22 bredstjärtade labbar och rastade ute på Ullersättersviken, Väringen. Flocken fortsatte senare ut mot Väringens centrala delar, därefter är den magnifika gruppens färdväg oviss, antagligen fortsatte den söderut.

Varför var det speciellt? Siffran är den högsta vid en svensk inlandslokal någonsin.⁸ Arten är mycket sällsynt i det svenska inlandet⁹, något mer regelbunden i Väneren.

Kan det hända igen? Möjligen. Arten är sparsam, för att inte säga fåtalig, längs de svenska sträcklokaler och flockar tillhör definitivt undantagen. 1999 var ett extremt år. Om liknande invasioner sker igen så är det läge att ha bevakning på kommunens större sjöar, även om vi då kanske får nöja oss med någon enstaka eller smågrupper. Läs gärna artikeln om händelsen

⁸ Sökning på Svalan: >20 bredstjärtad labb, hela landet, 1900-01-01 – 2011-09-21

⁹ Bokfört i Svalan för perioden 1950-2011: endast två fynd i Vstm utöver hösten 1999, ett tiotal fynd från Närke, en handfull från Dlr och ett trettiotal från Vrm (norra Väneren).

Bästa våtmarken någonsin?

Sammanhang Det vi upplevde på fälten vid Näset, Finnåkerssjön på sensommaren 2000 är bland det bästa fågelutbudet som bokförts i Lindesbergs kommun.¹⁰ En kombination av geografi (flackt och översvämningensbenäget åkerlandskap), väder (rikligt med regn) och tid (sensommar = vadarnas sträckperiod) gjorde att en fågellokal uppstod vars like vi bara kan hoppas att få uppleva igen.

Området ”drabbades”, med ordval sett ur ett jordbruksperspektiv, av översvämningar regelmässigt fram till 1986 (då det till exempel den 11:e maj sågs både roskarl, myrspov och rödspov här) när det dikades ut ordentligt för att slippa ytterligare fördärvande av jordbruket. Ser man på äldre kartor så är detta område markerat som en utvidgning av Finnåkerssjön med ett till synes permanent vattenstånd. Regnmängderna under sommaren 2000 var av en sådan omfattning att en rejäl översvämning åter uppstod i sänkan mellan pumphuset och gården Mon strax söder härom och skar även av vägen från Mon ner mot Finnåkerssjön. Det var i regnet den 20:e juli som det först upptäcktes mängder av rastande vadare, bl.a. 110 kärnsnäppor och åtta spovsnäppor, vid denna plats men det kulminerade först runt 20-25:e augusti för att någon vecka

¹⁰ Se dessa tabeller för siffror av rastande fåglar vid översvämningen samt bild http://www.birds.nu/naset_1.htm och <http://www.birds.nu/naset.htm>

senare med vattnets undansjunkande mattas av.

Under denna blöta sensommar stod det även vatten på fält vid bland annat Sörängarna, Nederby och Sjömosjön och mindre antal av kärnsnäppor, spovsnäppor och större strandpipare sågs här bland andra vadare.

Arter Med artikelns fokus på arter med huvudsakligen arktiskt ursprung så kommer dessa behandlas här. Förutom dessa så rastade vid Finnåker även hundratals brushanar och *Tringa*-vadare, upp till 1800 krickor och mycket annat.

Kärnsnäppa 155 ex (tredje högsta siffran i Västmanland)
Spovsnäppa 30 ex (nästa högsta siffran i Västmanland)
Större strandpipare 28 ex
Kustsnäppa 1 ex
Kustpipare 1 ex
Småsnäppa max 4 ex

Varför var det speciellt? Sett till koncentrationen och artvariationen av framför allt änder och vadare, de antal som flera av dem uppvisade samt det i kommunen högst sparsamma uppträdandet för de samma så är det inte orimligt att hävda att detta var ett unikt tillfälle. Om denna lokal skulle vara bestående så skulle den vara av betydande art med svenska inlandsmått.

Kan det hända igen? Vi hoppas det © Kraftiga sommarregn skapar fortsatt nästan årsvisva översvämningar i

Mellansverige trots förebyggande insatser mot detta. Men det torde till betydande mängder regn och helst på en plats där inte ytterligare utdikningar förekommit.

En julidag vid Österhammarssjön

Sammanhang I regnet på eftermiddagen den 18:e juli 2011 så upptäcktes rastande vadare på dybankar ute i Österhammarssjön. Fenomenet med rastande vadare vid lågt vattenstånd är känt härifrån sedan tidigare men skett relativt sällan (1989 och 1994 senast) och med oftast låga antal, om än en god artvariation. Denna julidag så var dock kärnsnäppesiffran betydande; hela 145 ex och insprängt bland dessa var även tre kustsnäppor, tre småsnäppor och sju spovsnäppor. Det sträckte även förbi två flockar om 28 respektive 54 myrspovar.

Varför var det speciellt? 145 kärnsnäppor är den näst högsta kommunsiffran någonsin och en av de högre noterade i Västmanland. Inga liknande observationer gjordes i Västmanland, Närke eller Värmland dessa dagar.¹¹ Även rastande kustsnäppor är en mycket sällsynt föreelse hos oss med en handfull tidigare händelser av enstaka ex.

Kan det hända igen? Ja mycket väl. Dock så ska helst den något delikata balansen uppstå när det är lågt vattenstånd och blottlagda dybankar *samtidigt* som det kommer kraftiga regn som tvingar ner flockarna att

¹¹ Sökningar i Svalan

rasta. Notera det liknande datumet (18:e respektive 20:e juli) med upptäckten av vadarna vid Näset år 2000.

Slutsats

Det sammantagna intrycket av ovan redovisat material indikerar att *vid lämpliga omständigheter för rastande fåglar så kan för det svenska inlandet höginträsanta siffror och arter noteras*. Följaktligen finns det här inbyggt en viss lokal ornitologisk frustration; om det bara *fanns* en passande rastplats så skulle Lindesbergs kommun kanske ha en av det mellansvenska inlandets bästa lokaler för rastande vadare och änder! Frågan är om det behövs en Frövi Fågelklubbs egen skådargerilla som under mörka sensommarnätter dämmer upp bäckar och tätar igen diken för att detta ska uppstå. Eller om det kanske inte behöver vara en frustration och riskerandes en högaffel i ryggen utan ett spänningsmoment i att inte veta exakt var och när nästa upplevelse väntar?

I slutet av maj 2010 stod det vatten på några lågt liggande fält vid Spångboda norr om Frövi. Där gick en myrsnäppa, blott det åttonde fyndet i kommunen. Första juni 2006, en pöl på fälten vid Rävbo, Nederby, med 14 smalnäbbade simsnäppor, sjätte fyndet och en rekordsiffror. När är det dags igen?

Kärr- och spovsnäppa .Foto Sven-Olof Eriksson

Så för att maximera dina chanser att få uppleva tundrans invånare på hemmaplan:

- håll koll på sträcklokalerna norr om oss (t.ex. de längs norrlandskusten) för att veta när flockarna närmar sig! Det kan röra sig om timmar innan vågen av myrspovar eller prutgäss når de västmanländska lokalerna, så var reaktionssnabb!

- vid kraftiga regn från mitten av juli och framåt – leta rätt på vilka större fält det står vatten! Helst leråkrar/plöjningar/trädor som skapar bra födosök. Utöver kända lokaler som Nederby och Finnåker så kan fälten

vid Fänninge, Spånga/Hökasta, Spångboda och Fellingsbro kyrka vara lämpliga.

- åk gärna ut även eftermiddag/kväll och inte bara morgnar, det kan vara minst lika givande om inte mer – sträckande flockar kan under dagen pressas ned hos oss. Ovanstående exempel är ofta upptäckta just i eftermiddagsregnet!

Stort tack till Jan-Erik Malmstigen som grävde fram en del relevant material, gav råd och tips samt korrigeringsläste texten innan publicering.

Referenser

Artportalen Svalan

<http://www.artportalen.se/birds>

Frövi Fågelklubbs hemsida

www.birds.nu/ffk.htm

Haraldson, Bo, lantbrukare i Rynninge, per e-mail

Johansson, R. (1999) *Imponerande sträck av labbar hösten 1999*. Milvus 1999:3: 26-29.

Källander, Hans (1965) *Exempel på tillfälliga rastplatsers betydelse för*

iakttagelser av vadaresträck Fauna och Flora 60; 63-67

Malmstigen, J-E. 1999. *Bredstjärtade labbar sensation vid Hagaberg* Pandion 15:62-63

Malmstigen, J-E. 2000. *Översvämningen vid Näset hösten 2000, vadarna blev ett minne för livet* Pandion 16:67-7

Observationslista från Näset, augusti 2000

http://www.birds.nu/naset_1.htm och <http://www.birds.nu/naset.htm>

Kärrensnaippa. Foto Sven-Olof Eriksson

Vinterracet 2011-01-08

Sven-Olof Eriksson

För sjuttonde året i rad körde vi Vinterracet i Frövi fågelklubb. Mullen morgon med -7 grader. Klockan tolv började det snöa och kvicksilvret kröp upp mot noll. För andra året i följd saknades sångsvan, för första gången saknades kanadagås. Bara gräsand, storskrake och knipa kunde prickas av på grund av den hårda vintern, som började redan den 9:e nov, vilket gav utslag på alla sjöfåglar. De tre arterna har varit med alla år. En ny art för racet var skrattnås, en ny ras var brunsiska.

Vid middagstid började ett ymnigt snöfall härska över Nederbygderna, där det visade sig ca 175 vinterhämplingar, 35 snösparvar och en ung kungsörn som kalasade på en hare. Vid Oppåsen flög en ung

kungsörn förbi och vid Västvalla en havsörn.

Ulla och jag körde samma tripp i år som förra året, började vid Nyhammar där det satt en strömstare i forsen. Strax innan Helgedommen, sett norrifrån, satt 20 orrtuppar i en björkdunge på ett kalhygge. Vi åkte mot Oppåsen, där vi vid Kojbo kunde njuta av en tjädertupp i en björk.

För övrigt var strategierna som alla år, en promenad eller med bil förflytta sig mellan välmatade fågelbord i hopp om att några trevliga fågelarter skulle visa sig.

Dagen avslutades vid pizzerian Glamour, där de fem lagen redovisade sina iakttagelser.

Vi ses om ett år igen!

	Art	2006	2007	2008	2009	2010	2011	lag 1	lag 2	lag 3	lag 4	lag 5
1	Häger				1							
2	Knölsvan	1										
3	Sångsvan	1	1	1	1							
4	Sädgås		1									
5	Grågås		1									
6	Kanadagås		1	1		1						
7	Prutgås											

	Art	2006	2007	2008	2009	2010	2011	lag 1	lag 2	lag 3	lag 4	lag 5
8	Kricka		1									
9	Gräsand	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
10	Stjärtand			1								
11	Vigg											
12	Bergand											
13	Knipa	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
14	Storskrake	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
15	Havsörn	1	1		1	1	1	1				1
16	Blå kärrhök	1	1	1								
17	Duvhök	1			1	1						
18	Sparvhök	1	1		1	1	1		1	1	1	
19	Ormvråk	1	1		1	1						
20	Fjällvråk	1	1	1	1							
21	Kungsörn	1	1		1		1	1		1		
22	Tornfalk											
23	Stenfalk	1										
24	Orre					1	1			1		
25	Tjäder			1		1	1			1		
26	Fasan	1	1		1							
27	Smådopping	1										
28	Rapphöna	1										
29	Vattenrall			1	1							
30	Sothöna	1										
31	Gråtrut											
32	Skrattnås						1				1	
33	Tamduva	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
34	Turkduva	1	1	1	1							
35	Hökuggla											
36	Sparvuggla				1							
37	Kattuggla											
38	Gråspett	1										
39	Gröngöling	1	1		1	1						
40	Spillkråka				1	1	1	1		1		
41	Större hackspett	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

